Donderdag 29 October 1942 DAGBLAD 59ste Jaargang, No. 3740

AMIGOE DI CURACAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Rommels tegenaanval afgeslagen

Nieuw Duits offensief in Midden-Caucasus.

Grote strijd in Stille Zuidzee verwacht.

Japanners op Guadalcanal met hevige verliezen teruggeslagen.

Versterkingen van U. S. A.-Mariniers in Engeland aangekomen.

RUSSISCHE VOORTGANG TEN NOORD-WESTEN VAN STALINGRAD.

De radio van Moskou zeide, dat de Sowjet-troepen de opmars ten Noord-Westen van Stalingrad voortzetten na felle handgevechten, welke den Duitsers 1200 doden kostten. Gedwongen tot de terugtocht voeren de Duitsers haastig versterkingen aan in voorbereiding op het doen van een tegenaanval (Moskou, (AP) 28.10).

RUSSISCH MIDDERNACHTELIJK COMMUNIQUÉ.

Het Russisch middernachtelijk communiqué luidt als volgt: „Op 28 October bestreden onze troepen den vijand in de gebieden van Stalingrad, ten Noord-Oosten van Tuapse en in het gebied van Naltsjik. Geen belangrijke veranderingen vonden op andere fronten plaats. In het gebied van Stalingrad leverden onze troepen koppige gevechten tegen vijandelijke tanks en infanterie. In een fabrieksplaats deden de Duitse infanterie en tanks, gesteund door vliegtuigen, herhaalde aanvallen op onze sterktepunten. Onze troepen sloegen hen af. In een sector slaagde de vijand erin ongeveer 200 meter opgang te maken. Een compagnie van de gemotoriseerde Duitse infanterie brak door naar de Zuidwestelijke wijk van een fabriek, doch werd volledig opgeruimd. Als resultaat van de gevechten leed de vijand zware verliezen. Artillerie- en mortiervuur alsmede luchtaanvallen ruimden ongeveer 12 Duitse compagnieën infanterie op en vernielden 30 tanks en 90 lorries. 17 Mortieren- en 19 artilleriebatterijen werden tot zwijgen gebracht. Vliegers en kanonniers van het luchtafweergeschut schoten 15 Duitse vliegtuigen neer. Ten Noord-Westen van Stalingrad deed de vijand in het gebied van een dorp, dat enkele dagen geleden door onze troepen bezet werd, aanvallen. Onze troepen verijdelden deze en doodden ongeveer 500 Duitse soldaten en officieren.

Ten Noord-Oosten van Tuapse viel de vijand met reserves versterkt aan waar de voerde men een aanval uit tegen een hoogte. In de loop van de dag gingen onze troepen de aanval af en gingen daarna tot de tegenaanval over. Meer dan 200 nazies werden gedood. In het gebied van Naltsjik kwam het tot een treffen tussen onze troepen en den vijand, die tot het offensief was overgegaan. In een sector slaagden de Duitsers erin onze troepen lichtelijk terug te duwen. Een Duitse afdeling, die had aangevallen, leed zware verliezen; vele tanks werden vernietigd. In een luchtgevecht schoot men twee Duitse vliegtuigen neer, terwijl zeven andere werden vernietigd" (Moskou, (AP) 28.10).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Het Russisch middagcommuniqué luidt als volgt:

„Gedurende de nacht van 28 op 29 October bestreden onze troepen den vijand in de gebieden van Stalingrad, ten Noord-Oosten van Tuapse en in Naltsjik. Geen veranderingen vonden plaats op andere fronten. In het gebied van Stalingrad sloegen onze troepen de vijandelijke aanvallen af. Een bataljon van de vijandelijke infanterie werd in een gebied van fabrieken aan. De Duitsers werden teruggeworpen naar hun oorspronkelijke stellingen. Meer dan honderd Duitsers werden gedood. In het Zuidelijk deel van Stalingrad bezetten onze troepen overvallen op de vijandelijke loopgraven. 7 Blokhuizen en verschillende uitgravingen werden vernield. Twee vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten en vier werden beschadigd in luchtgevechten. Alles tezamen werden 16 vijandelijke vliegtuigen vernield gedurende de dag. Ten Noord-Westen van Stalingrad viel onze N. afdeling het gebied van een dorp aan. 2 Vijandelijke blokhuizen werden vernield en ongeveer 2 compagnieën van de vijandelijke infanterie opgeruimd. In een andere sector werden de vijandelijke aanvallen tegengehouden. 2 Vijandelijke tanks werden vernield.

Ten Noord-Oosten van Tuapse vielen belangrijke strijdkrachten van den vijand het gebied van een hoogte aan. Alle vijandelijke aanvallen werden afgeslagen en verschillende honderden vijandelijke manschappen werden gedood. In het gebied van Naltsjik voerden onze troepen defensieve gevechten. In het gebied van een hoogte slaagden vijandelijke manschappen met tommygeweren erin een wig in onze stellingen te drijven. Zij werden uiteengeslagen, doch toen Duitse versterkingen arriveerden moesten onze troepen zich naar nieuwe stellingen terugtrekken. 2 Vijandelijke tanks en ongeveer een compagnie van den vijand werden vernield.

In het gebied van Voronesj hadden er actieve verkenningen plaats. 60 Duitsers werden gedood in een geslaagde overval van de vijandelijke loopgraven" (Moskou, (AP) 29.10).

DUITS OFFENSIEF BIJ NALTSJIK.

Russische militaire berichten zeiden, dat de Duitsers een grootscheeps offensief hebben ingezet in een nieuwe sector van de Caucasus. De Duitsers vallen bij Naltsjik aan met troepen, tanks, artillerie en vliegtuigen en pogen op verschillende punten door te breken in de diepte van de Russische verdedigingen. Het nazie-commando sloeg in deze richting naar het eindpunt van de Georgische militaire verkeersweg bij Ordjonikidze na te zijn tegengehouden in de Mozdok-sector en in de Tuapse-sector te zijn teruggeworpen. Speciale ski- en slede-afdelingen worden door de Duitsers gebruikt in de gevechten om de berghellingen en passen, welke diep onder de sneeuw liggen. „Izvestia" zeide, dat een heftige slag gaande is in het district van Naltsjik waar de Duitsers twee tot drie bataljons infanterie in de strijd wierpen, gesteund door pantser- en luchtstrijdkrachten. Gemeld wordt, dat het Russische leger een mobiele defensie gebruikt en ernstige verliezen aan den vijand toebrengt, waardoor hem belet wordt belangrijke voortgang te maken. Sneeuwstormen woeden in de Caucasus-bergen en een bittere koude heeft thans haar intrede gedaan. Naar men zegt zouden vele Duitse soldaten doodgevroren zijn gevonden in grotten (Moskou, (AP) 29.10).

EEN ITALIAAN BOMBARDEERDE ITALIË.

Gemeld wordt, dat een zoon van Giacomo Matteoti, den Socialistischen Afgevaardigde, die door de fascisten gedood werd, een der escadrilles van de Royal Airforce leidde, die in de nacht van Zondag Milaan, Turijn en andere punten in het Noorden van Italië aanvielen. Een verhaal werd gepubliceerd in het socialistische blad „Stampa", dat een vraaggesprek had met een Poolsen officier, wiens vliegtuig in Italië neerstortte toen het getroffen werd door het afweervuur, doch die erin slaagde over de Zwitserse grens te ontkomen, waar hij zich aanmeldde bij de Zwitserse autoriteiten. De officier zeide, dat zijn escadrille werd geleid door een zoon van Matteoti.

Matteoti, die 39 jaar oud was toen hij gedood werd, had twee zonen, die thans ongeveer 23 en 25 jaar oud moeten zijn. Zij woonden drie jaar geleden nabij Genua en men gelooft, dat zij Italië verlieten kort voordat het in oorlog kwam. De officier, die de Italiaans-Zwitserse grens bij Chiasso overstak, zeide, dat 200 vliegtuigen deel namen aan de bombardementen van Zondag. Sommige bommen, die geworpen werden, wogen volgens zijn zeggen 2000 pond elk (Bern, (AP) 28.10).

DE SCHADE IN MILAAN.

Het Zwitserse Telegraafagentschap meldde uit Milaan, dat alle wijken van de stad beschadigd zijn door de aanval van de Royal Airforce, die 30 grote branden veroorzaakte en op zijn minst 300 kleine. Voorts zou de aanval 5000 personen dakloos gemaakt hebben in een van Italië's grootste industriële centra. Het aantal doden was hedenmorgen nog niet bekend in de Italiaanse nieuwsbladen.

„Talrijke slachtoffers" zouden echter nog onder de puinhopen liggen van de verpletterde gebouwen. 11 Personen werden gedood in een schuilkelder van de stad. Het opruimingswerk is in voortgang. De brandweerlieden moesten tijdens de aanval zich naar meer dan 700 plaatsen begeven waar hun hulp was ingeroepen.

De Italiaanse nieuwsbladen van heden verklaarden, dat alle klassen van de stad leden. Zij beweerden, dat slechts 10 branden uitbraken in de handels- en industrie-wijken.

Onder de gebouwen die getroffen werden, noemden zij het Hospitaal Maggiore, het Hospitaal Fata Bene Fratelli, het hulpcentrum voor de fascistische jeugd, twee kerken, een universiteit, verschillende scholen, een kraaminrichting en een kerkhof.

Men zeide niet of de beroemde kathedraal van de stad beschadigd werd. Terwijl de Italianen zich tevreden verklaarden met het Zwitserse protest bij de Britse Regering [omdat de Britse vliegtuigen over Zwitserland vlogen om Italië te bereiken], rapporteerde de Berlijnse correspondent van de „Neue Züricher Zeitung", dat Berlijnse kringen het protest niet voldoende achten. Zij beweren, dat de Zwitserse neutraliteit moet worden bewaard „door de vliegtuigen neer te schieten en niet door papieren protesten af te vuren".

Dit ontlokte heden een antwoord van de „Baseler National Zeitung". Dit blad zeide: „Hoe kan Zwitserland de Britse bommenwerpers tegenhouden over een korte afstand van 200 kilometer als Duitsland niet in staat is dezelfde vliegtuigen tegen te houden over afstanden, die vier- of vijfmaal groter zijn?"

Volgens den Berlijnsen correspondent van de „Neue Züricher Zeitung" hebben kringen van Wilhelmstrasse de critiek hernieuwd op de Zwitserse pers. Zij zeggen, dat Zwitserland geen recht heeft aanspraak te maken op neutraliteit, aangezien de Zwitserse pers „de landing van Amerikaanse troepen in Liberië heeft gemeld zonder verontwaardiging" (Bern, (AP) 28.10).

RANTSOENEN VAN DUITSLAND EN ITALIË.

Op de 20ste jaardag van het begin van het fascistische regiem gaf een zegsman van het Britse Ministerie van Economische Oorlogsvoering de volgende vergelijking der wekelijkse rantsoenen in Duitsland en Italië:

Suiker: Italië 4½ ons, Duitsland 8 ons.

Vlees: Italië 3½ ons, Duitsland 12 ons.

Brood: Italië 37 ons, Duitsland 80 ons.

Vet: De hoeveelheid is onbekend, doch de Italianen krijgen de helft van hetgeen de Duitsers krijgen (Londen, (AP) 28.10).

DE NIEUWE DUITSE EISEN AAN VICHY.

De nazies hebben eisen aan Vichy gesteld voor de overdracht van alle koopvaardijschepen, die thans in Franse havens zijn, ongeacht hun nationaliteit, volgens inlichtingen, die de Associated Press bereiken van een ongewoon betrouwbare Europese bron.

De bron, die zeide, dat haar inlichtingen kwamen van een goede autoriteit in Vichy, schatte, dat 300.000 ton aan scheepsruimte hieronder valt. Er zijn Noorse, Nederlandse en andere koopvaardijschepen bij, die in Franse havens lagen sedert de wapenstilstand. De eis voor de overdracht van de schepen, die nog in havens liggen welke onder Frans toezicht staan, zou reeds maanden geleden zijn gesteld. Vichy zou toen echter hebben geweigerd, doch later hebben toegestemd tot de overdracht hoewel daartoe nog geen regelingen werden getroffen (New York, (AP) 28.10).

ZAL CORDELL HULL U.S.A.-GEZANT WORDEN IN MOSKOU?

Radio-Parijs voorspelde, dat Cordell Hull spoedig als gezant naar Moskou zal worden gezonden, en als Staatssecretaris zal worden vervangen door Sumner Welles. Men zeide, dat „deze verandering het gevolg is van de onlangs door Willkie gedane verklaring, dat de Verenigde Staten niet naar behoren worden vertegenwoordigd in Moskou". Klaarblijkelijk bedoelde deze uitzending Willkie's verslag van Maandagavond, waarin hij opmerkte, dat niemand van het cabinet door de Verenigde Staten op een speciale missie naar Moskou is gezonden „om met Stalin te praten" (Londen, (AP) 29.10).

EEN DAGORDER VAN ROMMEL.

De Britten veroverden Rommels dagorder van 30 Augustus welke zeide: „Heden is het leger versterkt met nieuwe divisies. De tijd is gekomen om den vijand te vernietigen." Het was toen, dat de Duitsers beweerden, dat hun mislukt offensief slechts een grote verkenning was (Caïro, (AP) 28.10).

Het nieuws van vandaag.

Blijkbaar der mening toegedaan, dat de Britten en Noordamerikanen dit jaar toch geen tweede front meer zullen openen, vallen de Duitsers opnieuw met grote kracht aan in Rusland. Hun aanvallen op Stalingrad zijn onophoudelijk, alhoewel zij ontzagelijke verliezen lijden. De meeste dezer aanvallen worden door de Russen afgeslagen. In een sector drongen de nazies echter een 200 meter vooruit. Misschien worden zij er morgen weer teruggeslagen, maar voor de dag van gisteren was dat hun winst. Zo behalen de Russen gelijke voordelen in andere sectoren, doch komt het niet tot een definitieve beslissing. In de Caucasus hebben de nazies een nieuw offensief geopend bij Naltsjik in een poging de Georgische militaire weg te bereiken, die door de Caucasus leidt. De berghellingen en passen zijn echter bedekt door de eerste sneeuwval en dreigen elk ogenblik met een lawine. Door de diepe kloven, die door opgeloste sneeuw worden geblokkeerd, bewegen zich snelle ski-troepen. Russische caravanen van paarden en ezels, die tot het middel in de sneeuw wegzakken, baggeren zich een weg naar het front met voedsel en ammunitie. Russische artilleristen weten hun kanonnen daar te brengen, waar zelfs de dieren niet kunnen komen. Mortieren worden veel gebruikt, omdat de vijand vaak onzichtbaar is (blz. 1).

De Geallieerden in Egypte zetten hun aanvallen voort tegen het leger van de As en hebben in de nacht van 27 op 28 October de tegenaanvallen van den vijand afgeslagen. De Geallieerde luchtmacht rust geen ogenblik en gaat voort de vijandelijke concentraties, landingsterreinen, tanks en schepen te bestoken. De correspondenten van de „Associated Press" slaan de strijd gade van verschillende gezichtspunten. Stephen Barber zit in het Hoofdkwartier te Caïro. Frank Martin zit aan het front en rukt mee op met het leger. Harry Crocket zit aan boord van een torpedojager op de Middellandse Zee. Zij geven een beschrijving van het nieuwe offensief, dat het 8e Britse leger in Noord-Afrika ondernomen heeft (blz. 3).

De strijd op de Salomonseilanden schijnt weer enigszins verslapt te zijn, nadat de Noordamerikaanse strijdkrachten den vijand hebben teruggeslagen met hevige verliezen. Maar de gevechten zijn niet afgelopen en er kunnen nieuwe belangrijke ontwikkelingen verwacht worden. De luchtmacht blijft actief (blz. 3).

Op de Britse eilanden arriveerden nieuwe afdelingen van Noordamerikaanse Mariniers.

Siem van der Molen na 8 jaar terug op Curaçao.

Kelner Blake en de Snip waren gebleven.

Prins Bernhard maakt graag grappen.

De oude „Snip" staat al sedert 1934 op Hato. Regelmatig als een klok vliegt het ding op en neer tussen de verschillende Curaçaose eilanden en omliggende landen.

Het toestel maakt veel geruis, het gaat langzaam, maar nimmer hapert er wat aan. De oude Fokker houdt hier de naam van de Hollandse degelijkheid op. Eens is de „Snip" over de Oceanen komen zetten. Ook dàt ging veilig.

Vele mensen hebben gekeken naar het toestel.

Ook verleden week Donderdag keek er één: het was Siem van der Molen, bij de oceaanvlucht marconist van de „Snip" en gedurende enkele dagen na omzwervingen over de gehele aardbol na vele, vele jaren weer op Curaçao.

Siem van der Molen was de marconist van de Lockheed XII, waarmede de Prins der Nederlanden naar hier gekomen is.

Was er voor hem al veel veranderd, wat werk, positie, leven betreft, op het rustige Americano-terrasje liep kelner Blake nog immer af en aan met zijn biertjes, bolsjes, whisky's, pindanootjes.

En in die omgeving was het, dat een Amigoe-man den Marconist ontmoette. Onvervaard, de loop der jaren niet indachtig, maar als telden de 8 jaren hem als één dag, zeide Kelner Blake, toen de Marconist zich aan een tafeltje neerzette:

„Dag, mijnheer Van der Molen, hebt u Van Balkom en de anderen niet bij u vanavond?"

De „Snip" had zijn vroegeren marconist teruggezien, de kelner had zijn vroegeren klant weergevonden. Van de uiteinden der aarde was hij gekomen. Jaren waren gekomen en jaren waren gegaan, maar Curaçao was Curaçao gebleven en Americano's Blake was Americano's Blake gebleven, misschien met een nieuw wit jasje aan, maar zelfs hieraan kan men twijfelen.

Marconist Siem van der Molen is op 7 Maart van dit jaar van Java ontsnapt. Hun legervliegtuig is toen opgestegen van de straatweg. Van Mook, Generaal Van Oyen, Van der Plas en Van der Molen waren de passagiers, die de wijk namen naar Melbourne, waar de laatste bij de Militaire Staf werd ingedeeld. Daarna is Siem van der Molen naar Jackson, in de staat Mississippi, overgeplaatst, waar hij thans als instructeur werkt, vooral voor navigatie en meteorologie. Bij zijn eerste bezoek aan de beide West-Indiën had Van der Molen deze gebieden zonder leren kennen: hij bleef in 1934 zes maanden hier. Vandaar de goede keuze.

Hoewel hij feitelijk thans geen dienst doet in de lucht, werd de Heer van der Molen toch aangezocht om dienst te doen bij de vlucht van Zijne Koninklijke Hoogheid. Vlieger van het toestel werd Van der Molens zwager de Heer Everardus J. G. te Roller. Beiden hadden vroeger ook reeds een vlucht gemaakt met Hare Majesteit. De vlucht naar Curaçao bracht nog dit leuke familiegebeuren mede, dat Van der Molen gelegenheid had zijn broeder en zuster, die te Willemstad en te Emmastad wonen, te ontmoeten. Hij had ze in geen zes jaren gezien.

Siem van der Molen dan is Officier van Buitengewone Dienst bij de Militaire Luchtvaart geworden, toen hij een reeks vluchten tussen Amsterdam en Batavia had medegemaakt. Vijf jaren heeft hij te Bandoeng gezeten, en zoals gezegd, op 7 Maart kwam daaraan plotseling een einde, toen ze met een legervliegtuig van een straatweg startten naar Melbourne en de Jap het nakijken had.

In zijn eenvoudige uniform zit de Marconist daar, al ontbreken de mooie sterren niet.

Het gesprek komt op de uniform, die van de Oefenschool in Jackson blijkt te zijn, en vandaar beweegt het gesprek zich plotseling in een uniformtechnische richting en de Amigoe-man krijgt een uiteenzetting over tressen, sterren, strepen en nestels te horen. Wat de laatste zijn weet de Amigoe-man niet, maar aan de hand van een woordenboek blijkt het al spoedig een „Veter-ornamentiek voor lakeien, officieren, lijkbidders e.d." te zijn.

Het is altijd heel moeilijk iets te weten te komen van mensen, die uniformen met sterren en strepen dragen, maar Siem van der Molen, die in Jackson aanwezig was, toen daar de eerste Nederlandse driekleur op het grondgebied der Verenigde Staten gehesen werd, bleek toch wat te kunnen zeggen zij het al niet in versvorm, zoals zijn Calliope-dienende broeder Frits J. zeer zeker gedaan zou hebben. De liefde tot de Muzen zit echter in de familie want ook Siem heeft zich een Muze verkoren. Hij dient Euterpe met zijn viool en speelt regelmatig voor de radio (hier niet te horen). Bovendien geeft de Heer Siem van der Molen kerkconcerten.

Over de vlucht met den Prins der Nederlanden was al heel weinig te vertellen.

Men had slecht weer gehad en de Prins had hier getoond een goed vlieger te zijn. Een aardige anecdote van de reis was de volgende:

Ergens boven zee zag men een grote wolk en door daarin te vliegen zou het vliegtuig een rake klap van het zogenaamde remous of de luchtgolven krijgen. De Prins zat aan het stuur en Everardus te Roller naast hem. Achterin het vliegtuig zaten de overigen, maar de Generaal-Majoor Hendrik Jan Phaff zat op de leuning van zijn stoel naar buiten te kijken.

„Zullen wij den Generaal eens op de grond laten vallen?", zeide de Prins tot Te Roller.

„Naar de discretie van Uwe Koninklijke Hoogheid", antwoordde deze.

En daar ging het vliegtuig met een reuzenzwaai de wolk in. Lang uit over de grond ging de Generaal-Majoor Hendrik Jan Phaff. En daverend lachte de Prins der Nederlanden......

De Prins is buitengewoon vriendelijk. Toen het vliegtuig „ergens" voor dag en dauw moest vertrekken kwam de Prins met een paar kleine pakjes naar het vliegtuig:

„Hier, jullie hebt nog niet kunnen ontbijten, ik heb twee pakjes voor jullie klaar gemaakt, eet ze!"

Nederland

H.M. KONINGIN WILHELMINA ONTVANGT BEZOEKEN.

Mevrouw Roosevelt zal dezer dagen een bezoek aan Koningin Wilhelmina brengen. Generaal Smuts heeft een langdurig bezoek aan Hare Majesteit gebracht (Londen, G.P.D. 29.10).

DE PRINS DER NEDERLANDEN VERLAAT PARAMARIBO.

Prins Bernhard heeft goed gevonden, dat de zender van de Avros in het vervolg Prins Bernhard-zender zal heten; tevens heeft Hij het ere-lidmaatschap van de Avros aanvaard, nadat Hij een radio-rede had gehouden, waarin Hij een beroep deed op aller samenwerking in het belang van de oorlogvoering en van de bevrijding.

Ondanks het vroege uur waren bij 's Prinsen vertrek veel mensen aanwezig op het Gouvernementsplein. Na de opstijging vloog de Prins der Nederlanden laag over de stad, waarbij het publiek in de straten en op de wegen geestdriftig ten afscheid wuifde (Paramaribo, G.P.D. 29.10).

VOOR ECONOMISCHE EN SOCIALE SAMENWERKING.

Uit Washington wordt de Gouvernementspersdienst geseind:

President Franklin D. Roosevelt heeft op een persconferentie gezegd, dat de economische en sociale toekomst van de Westindische eilanden reeds meer dan een jaar onderwerp van besprekingen uitmaakt en dat hij reeds vele jaren gevoelt, dat voor deze eilanden iets dient te worden gedaan. De President verklaarde voorts, dat sommige dezer eilanden vallen onder de bevoegdheid van staten tot welker souvereiniteit zij behoren; bepaalde maatregelen tot verbetering van de toekomst dezer eilanden moeten worden genomen voor alle in gelijke mate.

President Roosevelt zeide, dat een methode zou moeten worden vastgesteld en uitgewerkt om alle Westindische eilanden tot economische en sociale samenwerking te brengen.

„De MENTALITEIT DER NIEUWE ORDE".

„Volk en Vaderland" (van 25 September) klaagt erover dat een groot deel van het personeel van de Amsterdamse Openbare Gezondheidsdienst niet de „vereiste mentaliteit der nieuwe orde" bezit. Zo signaleert Musserts weekblad een school-verpleegster die de kinderen woorden laat opzeggen als: Koningin, Koningshuis, Beatrix, Irene, Prinses, Prins, Vaderland". Een klein jeugdstormertje heeft het geval verklikt en nu eist Vova natuurlijk strenge maatregelen.

EEN NOODKREET UIT NEDERLAND.

Voor de eerste maal in de geschiedenis der nieuwsverspreiding door de radio is geschied, dat een rede is uitgezonden door een medewerker, die in bezet gebied vertoeft. Dit voorrecht is aan Radio Oranje te beurt gevallen die voor de uitzending aankondigde: „Ge zult nu een toespraak horen geschreven door een medewerker die in bezet Nederland woont, een rede die natuurlijk lange tijd erover heeft gedaan vooraleer zij in ons bezit kwam". De rede zelf luidde onder andere als volgt: „Wij leven onder een macht, die God noch gebod kent en die de meest vervloekte willekeur tot een systeem heeft verheven, een macht die wreed is en onrechtvaardig. die lege leuzen verspreidt en systematische leugens. Wij leven in een land dat als gevolg van voortdurende plundering economisch is uitgeput, zodat alle eerste levensbenodigdheden niet of nauwelijks meer te krijgen zijn, terwijl de overweldiger zich zelf te goed doet aan wat wij voortbrengen. Hoe kan verwacht worden dat dit deze dingen op onze jeugd geen invloed oefent? Hoe is het mogelijk dat zij haar idealen behoudt wanneer de zogenaamde overheid de fundamentele beginselen van moraal en fatsoen met voeten treedt?" De rede eindigde met het vemelden van allerlei schandalen o.a. het feit dat Duitse soldaten jonge meisjes van veertien en vijftien jaar verleiden.

MINISTER FUERSTNER IS TEVREDEN.

„Amerikaanse en Nederlandse strijdkrachten die samenwerken in het Caraïbische gebied hebben schitterende samenwerking bereikt" zeide Luitenant-admiraal Theodorus J. Fürstner, Minister van Marine in een vraaggesprek met Aneta New York, na beëindiging van zijn inspectietocht over tienduizend kilometers. „Ik heb de stellige indruk, dat overal waar Nederlanders en Amerikanen samenwerken in hun gemeenschappelijke oorlogsarbeid deze samenwerking boven alle lof is verheven". De Minister vertelde dat hij op Curaçao heeft geconfereerd met vice-admiraal Hoover, den opperbevelhebber in het Caraïbische gebied en hij zeide, dat de aanvallende kracht van de Nederlandse krijgsmacht, die zulke geduchte slagen heeft ontvangen, snel toeneemt. „De Nederlanders zijn ongeduldig om hun vechtlust te tonen, die heviger is dan ooit tevoren". De Minister uitte grote lof voor hetgeen de Verenigde Staten doen, waarschuwde tegen onberedeneerd optimisme: „Zeer grote moeilijkheden liggen nog voor ons, doch tenslotte zullen wij de as zeker verslaan".

EEN JAPANSE .... ANETA.

De Japanners in Nederlands-Indië houden er methodes op na zoals men die van een goeden as-genoot kan verwachten. Zo ook op het gebied van de pers: zij zenden berichten de wereld in onder de naam van ... Aneta. Opdat deze berichten geloofwaardig klinken.

ERE WIEN ERE TOEKOMT.

De volgende Nederlanders zijn veroordeeld wegens beledigen van Nederlandse S.S. mannen: Mejuffrouw Schollard; Mejuffrouw Snikkers; Mejuffrouw Christiaan; Mejuffrouw Vonk alle uit Rotterdam en alle vier tot een jaar gevangenisstraf. J.A. Mooen, technisch ambtenaar der gemeente Eindhoven, wegens het weigeren tot het doen hijsen der vlaggen op de officiële gemeentegebouwen bij een bezoek van Anton Mussert; tot een maand gevangenisstraf.

DE „UNIE VAN NEDERLANDSE VROUWEN" IN ENGELAND.

In Engeland is gesticht de „Union of Netherlands Women". De doelstellingen zijn: 1. Organisatie van de capaciteiten en de werkkracht der Nederlandse vrouwen in Engeland in de arbeid voor de bevrijding des vaderlands; 2. Schepping van een vertegenwoordigend orgaan der vrouwen, dat het prestige bezit zich te doen horen wanneer dit noodzakelijk wordt geacht; 3. Vertegenwoordiging van Nederland bij geallieerde vrouwen in Engeland; 4. het bestuderen van de rol die Nederlandse vrouwen moeten vervullen bij de arbeid van steunverlening en opbouw in Nederland na de oorlog. Andere plannen: inrichting van creches en kinderbewaarplaatsen opdat de vrouwen zich meer en beter aan het oorlogswerk kunnen wijden; het werken in de oorlogsindustrie; het houden van inzamelingen; werk ten bate van de Nederlandse strijdmacht in Engeland; het bezoeken van Nederlandse zeelui in ziekenhuizen.

HET GEHEIMPJE VAN GERRIT G

Een Groningse mijnheer, die in de krant als „Gerrit G" wordt aangeduid, had aan vrienden in het strikste geheim een verhaaltje verteld. En evenals dat in veel warmere streken dan Groningen is ook wel eens geschiedt, sprak plotseling de hele stad van het geheimpje van Gerrit. De hele Herenstraat (Groningen heeft ook van Herenstraat) gonsde ervan. Het geheime verhaaltje van Gerrit was dat de Commissaris van Politie, de N.S.B.'er Blank, op de zwarte markt een half varken had gekocht. Mijnheer Blank zeide dat hiermede de blankheid van zijn blazoen bemodderd was. En Gerrit moest dertig gulden boete betalen.

GOUDEN SONGSONG VOOR INDISCHEN MINISTER.

Een gouden songsong — doch dan in het klein — die een symbool is van de Javaanse prinsentitel Pangeran (hem onlangs verleend door de Koningin) is den Nederlandsen minister-zonder-portefeuille Adipati Ario Soejono aangeboden door een aantal Nederlandse Ambtenaren, ter gelegenheid van het Mohammedaanse Nieuwjaar. Een songsong is een Koninklijk zonnescherm.

VAN TANTE POST.

Vermoedelijkheden en gebrek aan fietsbanden hebben ertoe geleid dat er nog maar een keer per dag post wordt bezorgd in Nederland. Vele van de 40.000 postbeambtes lijden gebrek door veel te geringe lonen. Er komen overigens nieuwe „Nederlandse" postzegels. Een serie ter verheerlijking van Musserts legioen in Rusland; een andere propagerend de Winterhulp.

SPORT EN ARBEIDSDIENST.

Het sportleven in Nederland heeft alweer ernstig te lijden door de verplichte arbeidsdienst in Duitsland. P. S. V. van Eindhoven heeft vier van zijn beste spelers daardoor verloren. Ook A.G.O.V.V. en Enschede zijn gehandicapt,— voor voetbalmaniakken is dit heel erg. Voor meer normale lieden is een en ander het minst erge gevolg van de Duitse bezetting.

DE VIS WORDT DUUR BETAALD.

Een Nederlandse visser die onlangs naar Engeland is ontsnapt vertelde daar: „De kustvisserij is door de Duitsers zeer beperkt. Van onze trotse Nederlandse vissersvloot mogen nog maar dertig treilers hun werk doen. Het beste en grootste deel van de vangst gaat dan natuurlijk naar Duitsland. In Nederland kost de vis onmogelijk veel".

130 JAAR GELEDEN

„ons Moedertje, het heilige Rusland".

Over Ruslands lijkenwoestenij
vouwt hoog de nacht zijn bleeke handen:
oogenvonkelend door de witte, wijde,
koude stilte staart de nacht en luistert.
Schril klingelen klokjes.

Dof stampen er hoeven, vaal fladderende rijp,
een slede knarst, het ijzer ploegt
stuivende voren, het zweepkoord klapt,
dampende paarden, hun adem spuit;
flikkerend sidderen de berken.

„Jij — wat hoorde jij van Bonaparte!" —
De boer hoort toe en wil het niet gelooven,
dat daar achter hem die steenen, starre
vreemdeling met zijn harde lippen
woorden zoo vol droefheid sprak.

De oude zoekt een antwoord, zoekt en stokt
stokt en schrikt met vrome vreesgebaren:
uit de wolkenzoom der aarde,
brandrood uit de zwarte zoom,
duikt de hoorn der maan omhoog.

Duister als van bloedsneeuw glimt de lange straatweg,
als van bloedrijp parelen de berken,
als met bloed bedropt zit hij in de slee.
„Mensch, wat zegt men van den grooten keizer!"
Duister rinkelen de bellen.

De klokken kleppen; het klinkt en klaagt;
de boer hoort toe, hol ruischt het in de sneeuw.
En zwaar en luisterrijk en zacht,
als een oeroud lied zoo dof en droef
zingt zijn woord in de leegte:

„De zwarte wolk stond groot aan den hemel;
ze wilde verslinden de heilige maan.
Maar nog staat de heilige maan aan den hemel,
en de zwarte wolk is verstoven.
Mijn volk, waarom weent gij?

Een trotsche, koude storm stuwde de wolk;
de stille sterren zou ze verslinden.
Maar eeuwig bloeien de stille sterren;
de storm heeft slechts de wolk verscheurd,
en de storm verslindt de verte.

Er was eens een groot en stormzwart leger,
er was een trotsche, koude keizer.
Maar ons moedertje, het heilige Rusland,
heeft duizenden, duizenden stille en warme harten:
eeuwig, eeuwig bloeit het volk!"

Hol verzwolgen maan en nacht de klanken,
dof bonken de hoeven, de klokken klagen;
op de kale berken blikkert
rood de rijp, de maanbedauwde.
De keizer huivert.

Zijn blik dwaalt door de leege velden:
over Ruslands lijkenwoestenij
vouwt hoog de nacht zijn bleeke handen,
glanst de donkerrood gekromde maan,
als een bloedige sikkel Gods.

Vertaald naar Richard Dehmet (1863 — 1920.)

CURACAO.

PROCLAMATIE VAN GOUVERNEUR KASTEEL.

Aan de Bevolking van het Gebiedsdeel Curaçao.

Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard der Nederlanden, die gisterochtend [1]) het Gebiedsdeel Curaçao heeft verlaten om door te reizen naar Suriname, heeft mij bij herhaling en met grote nadruk verzocht, der gehele Bevolking Hoogstdeszelfs diepgevoelde dank over te brengen voor de hartelijke ontvangst en de betoonde verknochtheid aan het Huis van Oranje.

Volgaarne zou Zijne Koninklijke Hoogheid van Curaçao's warme gevoelens mededeling doen aan Hare Majesteit, onze geëerbiedigde Koningin, alsmede aan Hare Koninklijke Hoogheid, onze beminde Prinses Juliana.

„De beste wensen" van Prins Bernhard „vergezellen de bewoners van van ons Gebiedsdeel in deze moeilijke tijden".

Het is mij een voorrecht, hier te kunnen bijvoegen, dat Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana de goedheid had, wel telegrafisch te willen doen weten, gedurende dit bezoek van Hoogstzelver Gemaal, „in gedachten geheel in ons midden" te zijn.

Ik ben ervan overtuigd, Uw aller gevoelens te vertolken, wanneer ik mij veroorloof, namens U der Koninklijke Familie eerbiedig dank te brengen voor dit onvergetelijke bezoek en voor de zo hooggewaardeerde wensen van Zijne Koninklijke Hoogheid.

En zeker is, dat wij allen aan Hoogstderzelve wederkerig Gods zegen toewensen voor zijn doorluchtige persoon en veelomvattende arbeid, alsmede voor de gehele Koninklijke Familie.

Leve de Koningin!

[1]) De proclamatie is gedateerd 26 October 1942, doch kwam eerst vanmorgen in ons bezit. — Red.

INSPECTIE VAN ONDERWIJS.

Examens machineschrijven en stenographie volgens het programma der Vereniging van Leraren in Stenographie en Machineschrijven, gehouden op Curaçao op 21 October 1942.

Examen **Machineschrijven** (40 lettergrepen per minuut). Geëxamineerd: 9 candidaten; afgewezen: 2 candidaten; geslaagd: 7 candidaten, t.w. de dames Dora Cheis, Mathilde Ferguson, Maria Hendrika van Hesteren, Johanna Margaretha van Vliet, Carolina Johanna Winter, Pesa Esther Zilberstein en de heer Gustaaf Frank Christiaan.

Examen **Stenographie** (100 lettergrepen per minuut). Geëxamineerd: 4 candidaten; afgewezen: 3 candidaten; geslaagd: 1 candidaat, t.w. Mejuffrouw Jane Marion Debrot.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Eervol ontslag aan: C. M. Janga, tijdl. Hulpbrievenbesteller, op Aruba, op zijn verzoek; F. A. Liens, tijdelijk werkzaamgesteld ten kantore van den Ontvanger op Aruba, op zijn verzoek; P. L. de Haseth, werkzaam ter Inspectie van het Onderwijs, op zijn verzoek.

De Gouvernements-Secretaris,
C. F. Gronemeijer.

APOTHEKEN.

Deze week hebben de volgende apotheken de Zondag- en nachtdiensten:

Otrabanda: Emma (tel. 1636).
Punda: Excelsior (tel. 2004).

Wij Ontvingen:

ALEXANDER VI

door Orestes Ferrara.

De reputatie van Paus Alexander VI is niet de beste. Integendeel. Zijn leven vormt een gruwel voor ieder weldenkend mens. Zoals het echter steeds gaat, roepen zij het hardst over het leven van dezen Paus, die van 1492 tot 1503 regeerde, die er het minst van weten. Het was in een tijd, toen in alle kringen dingen gewoon waren, welke thans nergens oirbaar zijn. Wat er van Alexander VI verteld wordt grenst aan het ongelooflijke, maar het merkwaardige is dat zij, die het beste voorgeven op de hoogte te zijn van al de intrigues, vergiftigingen e.d. van Alexander, nog niet eens zijn juiste naam blijken te kennen. Zij, die het beste voorgeven te weten hoevele en welke kinderen deze man gehad heeft, twisten over elkaars uitspraken en men zou historicus moeten wezen om te weten hoe verward eigenlijk nog de tegenwoordige stand van zaken hieromtrent is.

Vast staat dat Rodrigo Borgia, zoals Alexanders eigenlijke naam luidde, een buitengewoon begaafd mens was, die vóór hij 30 was, reeds cardinaal was en kanselier van de H. Kerk, de tweede plaats na die van den Paus zelf. Hij maakte deze snelle promotie dank zij zijn Oom, Paus Carlixtus III die het zeer zeker deed om zijn knappen neef te bevoordelen, maar het feit dat Calixtus' opvolgers (die hem geenszins welgezind waren in elk opzicht), Pius II, Paulus II, Sixtus IV en Innocentius VIII, hem handhaafden, getuigt zeker, dat Rodrigo qualiteiten bezat. Van al deze pausen bestaan geschriften, waarin Rodrigo geprezen wordt. En op een enkele uitzondering na wordt in geen dezer geschriften toespeling gemaakt op Rodrigo's verdorven leven, hetgeen zeker het geval geweest zou zijn, indien hiertoe aanleiding hadde bestaan. Alleen van Pius II is een vaderlijke brief over, waarin Rodrigo terecht gewezen wordt.

Dat Rodrigo later ernstig over de schreef gegaan is, en op zedelijk gebied een eeuwigdurende aanstoot is geworden voor elk Christen, is bekend en wordt algemeen erkend. Dat men ook hierin niet moet overdrijven is niet meer dan billijk. Dat Rodrigo zowel vóór zijn papaat als gedurende dit grote organisatorische talenten aan de dag legde, dat hij op politiek gebied een meester was, dat hij de verering van het H. Sacrament bevorderde, dat hij de Jodenvervolging tegenging, dat hij in zijn Reformationes de grondslag legde voor de constitutionele regeringsvorm en dat hij aan de Spanjaarden, die Amerika gingen koloniseren leerde, dat hun enige opzet moest zijn de bekering van alle nieuw ontdekte gebieden tot het Christendom en dat hij in al het politiek gebeuren en gekonkel in Europa nimmer zijn eigen eer heeft getracht te zoeken, maar overal het aanzien voor de kerk heeft getracht te verhogen, dat hij royaal tegenover zijn vijanden was en vergevingsgezind was tegenover velen, — dit alles is verloren gegaan onder de lawine van gepraat over al het kwaad, dat hij deed. Een conclusie zou luiden: Alexander is een uiterst strak regent geweest in zaken de kerk als geestelijk en moreel lichaam rakende, maar te tolerant in tijdelijke en zuiver persoonlijke aangelegenheden.

Of dit artikel bedoeld is om Paus Alexander goed te praten? Zeker niet: deze man is ons een blijvende ergernis. Na al hetgeen niet-katholieken ons verwijten eigen mensen vrij te pleiten, is het boek van den Vrijdenker Orestes Ferrara welkom. Dit artikel is nl. de kerninhoud van een dikke biographie getiteld „The Borgia Pope, Alexander the Sixth", door Orestes Ferrara, een Cubaans advocaat. Ferrara is een historicus, die speciale studie heeft gemaakt van de geschiedenis van de Italiaanse renaissance en in het bijzonder heeft hij aan de hand van Venetiaanse archieven het leven van Alexander VI bestudeerd. Enkele jaren is Ferrara gezant van Cuba in Washington geweest en als diplomaat was hij misschien de aangewezen man om een zo politiek tijdperk als dat van Alexander VI te bestuderen. Daar hij zichzelf als vrijdenker wenst beschouwd te zien, kan men er zeker van zijn, dat hij eerder tegen den Paus zal schrijven dan voor hem, zoals hij trouwens zelf verklaart. Hij meende evenwel „to clear this Pope of some of the grossest charges".

Dat was dan ook misschien de reden, dat een katholiek, Francis J. Sheed, het vertaalde, en dat een katholieke uitgeverij, Sheed & Ward in New York het publiceerde.

Uit een zo bewogen tijd en omtrent een zo bewogen mensenleven, dat na alle gruwelen op 18 Augustus 1503 eindigde met de H. Biecht, is dit wel een van de boeiendste biographieën, die wij kennen.

Buitenland.

NIEUWE GEVECHTEN IN DE STILLE ZUIDZEE VERWACHT.

Jack Bell seint uit Washington:

De Noordamerikaanse en Japanse strijdkrachten maakten zich heden gereed voor een nieuwe verwoede ronde in de uitbreidende strijd om de Salomonseilanden na een serie van verschrikkelijke landgevechten, waarbij de vijand hevig bloedde in manschappen en materialen. Terwijl de Noordamerikaanse lucht- en grondstrijdkrachten verwoed vochten om de luchtbasis van Guadalcanal te behouden, scheen de slag in het Zuidwestelijk deel van de Stille Zuidzee op te laaien op 650 kilometer ten Noord-Oosten van de woelige eilanden. Numeriek supérieure aantallen van vijandelijke schepen, vliegtuigen en manschappen zouden zich volgens de berichten mobiliseren op de toegangswegen tot de Noordamerikaanse bases op de Nieuwe Hebriden en de Fiji eilanden, vanwaar zij zouden kunnen slaan naar de Geallieerde verbindingslinies naar Australië.

De Marine meldde gisteravond geen nieuwe biezonderheden in de Stille Oceaan, doch Generaal Douglas Mac Arthurs Geallieerde bommenwerpers van Australië vielen den vijand wederom aan en beschadigden twee Japanse schepen in de haven van Rabaul, terwijl zij de Japanse basis te Buka op de Noordelijke Salomonseilanden bestookten met brisantbommen.

Intussen gaan de Australische grondstrijdkrachten op Nieuw Guinea voort de Japanners terug te drijven naar hun invasiebasis aan de Noordkust en verijdelden zij de pogingen van de indringers om verder op te rukken naar Port Moresby.

Terwijl beide partijen zich opnieuw schrap zetten op de Salomonseilanden, hielden marine-waarnemers een bezorgd oog gericht op de wateren ten Noorden van de Santa Cruz eilanden, waar de Noordamerikanen een Japans vliegdekschip in de nacht van Maandag torpedeerden en een kruiser bombardeerden. De vijandelijke vlootconcentraties in dit gehele gebied werden als groot beschouwd en Noordamerikaanse marine-kringen gaven uitdrukking aan hun verwachtingen, dat een nieuwe grote zeeslag elk uur kan ontstaan (Washington, (AP) 29.10).

ZWARE JAPANSE VERLIEZEN OP GUADALCANAL.

Richard Turner seint uit Washington:

De Noordamerikaanse Marine meldde, dat de troepen op het eiland Guadalcanal in de Salomons Archipel „zeer hevige" verliezen hebben toegebracht aan de Japanners in vergelijking met — wat genoemd werd — de lichte verliezen van de Noordamerikaanse strijdkrachten.

Behalve de verliezen aan manschappen, die de vijand leed, meldde de Marine, dat de Noordamerikaanse soldaten en mariniers hevige schade toebrachten aan het Japanse materiaal.

Mogelijk door de verliezen, die zij geleden hebben sedert zij hun groot offensief op 23 October begonnen, hebben de Japanners hun operaties in de nacht van 25 op 26 October verminderd tot verschillende „aanvallen op kleine schaal" op de Noordamerikaanse stellingen. Al deze aanvallen zijn teruggeworpen. Overigens legden marine-officieren het communiqué uit als een aanduiding, dat er een slapte ontstaan is in de gevechten van de Salomonseilanden. Zij legden er echter de nadruk op, dat niets erop wijst, dat de Japanse vlootstrijdkrachten zich uit het gebied hebben teruggetrokken. Na reeksen van verwoede zeeslagen, die gedurende het weekeinde op verschillende punten in de buurt van de Salomonseilanden werden geleverd, is het niet meer dan natuurlijk, dat beide partijen even uitrusten (Washington, (AP) 28.10)

AANVAL OP LASJIO.

Een communiqué van Generaal Stillwells Hoofdkwartier in China luidt: „Op 27 October vielen B-25 bommenwerpers van het Noordamerikaanse leger met een gevechts-escorte het Japanse vliegveld aan te Lasjio in Birma. Een voltreffer werd geplaatst op een luchtafweerbatterij, evenals voltreffers op een kleine hangar en een vliegterrein. De startbaan werd beschadigd. Een hevig afweervuur werd ondervonden. Alle Noordamerikaanse vliegtuigen keerden naar hun bases terug" Tsjungking, (AP) 29.19).

VAN DE JAPANSE LUCHTAANVAL OP BRITS INDIË.

Preston Grover seint uit New Delhi:

Onthuld wordt, dat de Japanners op zijn minst 10 gevechtsvliegtuigen op de grond vernietigden of beschadigden behalve de tevoren genoemde „verschillende transportvliegtuigen" in de aanvallen, welke zij hebben gedaan op de Noordamerikaanse vliegvelden in het Noord-Oosten van Brits Indië. De pogingen om deze bases van de Noordamerikaanse bommenwerpers en de veerdienst naar China te verpletteren worden echter als vruchteloos beschouwd. De nieuwe cijfers werden bekend gemaakt in een aanvulling bij het vroegere communiqué van het Noordamerikaanse leger en onthulden, dat ongeveer 50 Japanse bommenwerpers en 45 gevechtsvliegtuigen aan de aanval op Zondag deelnamen, terwijl 27 vijandelijke gevechtsvliegtuigen, geëscorteerd door 5 verkenningsvliegtuigen, aan de tweede aanval deelnamen, die op Maandag op dezelfde vliegvelden werd uitgevoerd (New Delhi, (AP) 28.10).

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Het gezamenlijke communiqué van het Midden-Oosten luidt als volgt:

„Gedurende de nacht van 27 op 28 October deed de vijand een tegenaanval op onze stellingen, die echter werd afgeslagen. Gisteren hadden er enkele minder grote tankgevechten plaats, waarbij schade werd toegebracht aan den vijand. De gevechten duren voort. Onze aanvallen bij dag en nacht op de vijandelijke landingsterreinen en voortuigeschoven stellingen duurden voort en de vijand bleef gisteren de gehele dag in het defensief. Nachtgevechtsvliegtuigen voerden beschermende patrouillevluchten uit over onze troepen en schoten tijdens de nacht van 27 op 28 October een U88 neer. Dezelfde nacht vielen onze bommenwerpers een vliegveld op Creta aan waar branden werden veroorzaakt. Onder de objecten, die gisteren werden gebombardeerd, was een vijandelijke concentratie. Deze werd intensief en met goede resultaten aangevallen. 9 Vijandelijke gevechtsvliegtuigen werden gedurende de dag vernield.

Gisteravond vielen onze torpedovliegtuigen niettegenstaande een hevig afweervuur van de escorterende oorlogsschepen een grote tanker aan, die op weg was naar de Afrikaanse kust. Het schip werd getorpedeerd en tot zinken gebracht. De vijandelijke activiteit boven Malta was ondoeltreffend en op verminderde schaal. Van de bovengenoemde operaties keerden vier onzer vliegtuigen niet terug" (Caïro, (AP) 29.10).

AP-MAN VOLGT DE STRIJD IN EGYPTE.

Frank Martin, die zich bij de echelon [troepenformatie waarbij de strijdkrachten trapsgewijze zijn opgesteld — Red.] van de aanvallende Britse strijdmacht aan het Egyptische slagfront bevindt, seint het volgende:

Gedurende de namiddag van gisteren en de gehele nacht door tot het daglicht drongen onze grondstrijdkrachten voort in een serie aanvallen en hielden zij tegelijkertijd de vijandelijke tegenaanvallen tegen in de buurt van de opening, die de Geallieerde troepen gemaakt hebben in de El Alamein linie. Deze venijnige steken waren gericht tegen de Duitse defensiestrijdmacht, welke is samengesteld uit mobiele eenheden en zich gisteren vroeg dwars voor het Westelijke einde van de opening plaatste.

In een zet om onze strijdkrachten tot staan te brengen, die langs de zijden van de opening aanvallen, voerden de Duitsers haastig Italiaanse tanks door in het Westelijke einde van de opening.

In een kort maar verhit gevecht vernielden onze tanks echter een aantal van de vijandelijke tanks. De grondaanval van de afgelopen nacht werd gericht tegen de vijandelijke stellingen aan weerszijden en aan het einde van de opening. Alle objecten werden bereikt. Bij het kamperen in dit vooruitgeschoven gebied is het alsof men dag en nacht journaalfilmen van de oorlog volgt. Terwijl wij onze tent gisteravond opzetten, voerden Stuka-duikbommenwerpers een aanval uit op enkele kilometers over onze linies en honderd afweerkanonnen traden in werking, waarbij zij lichtspoorgranaten gebruikten.

Kleinere luchtafweerkanonnen en machinegeweren deden mee om een schitterend schouwspel te maken, dat zich over een afstand van 6 tot 8 kilometer uitstrekte.

Verschillende zwaardere kanonnen, de samenwerkten, vormden een „blok" in de lucht met barstende granaten en bewogen het blok toen naar een Duits vliegtuig, dat weg trachtte te komen. Klaarblijkelijk beschadigd keerde de bommenwerper terug, omringd door blokken van barstende granaten en toen hij het laatst gezien werd verloor hij snel aan hoogte (Met de echelon van de aanvallende Britse strijdmacht aan het Egyptische slagfront — vertraagd — (AP) 26.10).

VERNIETIGDE SCHEPEN IN DE NAVARINO-BAAI.

Een bericht uit Istanbul zeide, dat 3 transportschepen en een bark met versterkingen voor Libye verbranden in de Helleense haven Navarino door de bombardementen, die de vorige week door Noordamerikaanse vliegtuigen werden uitgevoerd. Een klein aantal Italianen, dat poogde de kust te bereiken, werd aangevallen door Helleense patriotten, bijgestaan door de bevolking. De Italianen leden zware verliezen (Londen, (AP) 29.10).

U.S.A.-COMMUNIQUÉ VAN HET MIDDEN-OOSTEN.

Het communiqué van het Noordamerikaanse Hoofdkwartier in het Midden-Oosten luidt:

„De luchtmacht van het Noordamerikaanse leger in het Midden-Oosten zette de onophoudelijke aanvallen op den vijand voort. In reeksen van gecombineerde operaties met lichte en middelzware Geallieerde bommenwerpers bombardeerde, men de vijandelijke landingsterreinen, motorconvooien, concentraties van tanks en het havengebied van Matruh. Vele voltreffers werden waargenomen. Onze gevechtsvliegtuigen; die op verkenning vlogen en als escorte dienden voor de bommenwerpers, stietten op een zware vijandelijke weerstand. Men schoot 3 ME 109's en 4 Italiaanse CR 42 gevechtsvliegtuigen neer" (Caïro, (AP) 28.10).

GRIEKSE LUCHTMACHT IN NOORD-AFRIKA.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart zeide, dat de Koninklijke Griekse Luchtmacht, die strijdt in de Westelijke woestijn, op 28 October jl. de twee jaardag van de Italiaanse invasie van Hellas, een aanval heeft uitgevoerd op het Italiaanse Hoofdkwartier in de Zuidelijke sector aan het front bij El Alamein. Ondanks het hevige afweervuur doken de vliegtuigen omlaag en deden voertuigen, tenten en kanonstellingen in de lucht springen. En Grieks vliegtuig ging verloren, maar de vlieger is ongedeerd (Londen, (AP) 29.10).

RAF OOGST LOF DOOR HAAR BOMBARDEMENT.

Stephen Barber seint uit Caïro:

De opmars van de tankstrijdkrachten van het 8ste Britse leger heeft de eerste ronde gewonnen tegen de gepantserde strijdkrachten van den Duitsen Generaal Erwin Rommel in de strijd door de openingen in het mijnenveld bij El Alamein. De berichten van het front zeiden, dat de Britse aanval het pad breder maakt voor de grote krachtmeting van beide partijen. Boven de gebombardeerde gevechtsgebieden en de bestookte havens van Rommels aanvoerroutes wist de Britse luchtmacht de Duitse en Italiaanse vliegtuigen nog steeds in het defensief te houden. Het Britse commando in het Midden-Oosten verklaarde, dat de Geallieerde strijdkrachten nog verdere voortgang hebben gemaakt bij de gevechten in de nacht van Maandag. Dinsdag heerste de grimmigste luchtactie sedert de Britten hun aanval van Vrijdag inzetten. Zelfs tegen de toegenomen vijandelijke tegenstand behield de Geallieerde luchtmacht zowel wat aantal als wat praestaties aangaat een duidelijke overmacht. Middelzware bommenwerpers en marine-vliegtuigen gingen door met de nachtelijke aanvallen tegen den vijand. De aanvallers hadden in het biezonder het oog op de geconcentreerde vijandelijke transportvoertuigen. De bommenwerpers doken tot minder dan 70 meter boven de concentraties van voertuigen en beschoten die met machinegeweren.

De piloten van de bommenwerpers wezen op de uitwerkingskracht van het artillerie-vuur. Een hunner verklaarde: „Onze kanonnen, die in actie waren op enige km. ten Westen van Alamein, gaven het grootste gordijnvuur af, welk ik ooit gezien heb. Het was bepaald kolossaal. Het scheen alsof zij zich concentreerden op een klein gebied: vier of vijf kilometers ten Westen ervan konden wij nog geen antwoord bespeuren van den vijand. Naar het Zuiden zagen wij een groot vuur, dat fel brandde, terwijl vele kogels de luchten horizontaal doorkliefden".

Bij een enkele ontmoeting schoot de Royal Airforce twee ME's neer. Nog 6 andere ME's waren opgestegen, doch bliezen de aftocht toen de Britse vliegers hen aanvielen. De vijand werd klaarblijkelijk verrast door de zware luchtaanvallen. Er was slechts een gering afweervuur toen de bommenwerpers hun ladingen lieten neerregenen in het gebied van de strijd. Het leger heeft een boodschap van waardering gezonden voor dit uitstekende bombardement (Caïro, (AP) 28.10).

AFNEMENDE STERKTE VAN AS-LUCHTMACHT.

Alfred Wall seint uit Londen:

Een Raf-commentator zeide, dat meer dan de helft van Duitslands gevechtsvliegtuigen door de activiteit van de Noordamerikaanse en Britse luchtmachten wordt vastgehouden boven West-Europa, Italië, Libye en Malta. Hij schreef een groot deel hiervan aan de Noordamerikaanse offensieven toe en zeide, dat er tekenen zijn, dat de Duitsers aan het Westelijke front gedurende de laatste maanden in alle haast hun gevechtskracht in de lucht hebben versterkt met ongeveer 5 percent. Hij weigerde cijfers te verstrekken over de numerieke kracht van de as-luchtmacht, doch wist aan de andere kant te vertellen, dat er geen tekenen zijn, dat Italiaanse vliegtuigen in Rusland opereren, de Italiaanse machines worden in het Middellandse Zeegebied gehouden. Men kan aannemen, aldus vertelde de zegsman, dat de Duitse luchtmacht „niet weinig meer lijdt van de Geallieerde aanvallen, dan zij kan verdragen. Onze taak is het thans met Noordamerikaanse en Britse vliegtuigen onze actie op te voeren en den vijand dusdanig te verzwakken, dat wij hem de genadeslag kunnen toebrengen." Hij onthulde, dat „meer dan 80" Lacasters aan de aanval op Milaan deelnamen. Deze aanval sloeg „juist in het hart van de stad" toe. Vervolgens vertelde hij, dat de luchtaanvallen op Genua „zeer nuttig zijn, daar de havengebieden zwaar werden getroffen".

Van de aanvallen op Italië zeide hij, dat die coöperatieve aanvallen zijn, waarmee naar wij hopen, men zal doorgaan. Deze aanvallen zijn tevens bestemd als steun aan het offensief in Libye. Opmerkende, dat tijdens vier zware aanvallen van de Royal Airforce op Italië men slechts geringe weerstand van gevechtsvliegtuigen, alsook een ondoelmatig luchtafweervuur ontmoette, voorspelde hij, dat Italië's luchtverdediging zou moeten worden verbeterd, als gevolg waarvan de As-sterkte aan de andere vijf fronten zal afnemen (Londen, (AP) 28.10).

U.S.A.-MARINIERS IN GROOT BRITANNIË.

Het corps Mariniers van de Verenigde Staten maakte bekend, dat nog meer marine-afdelingen op de Britse eilanden zijn aangekomen. De Mariniers stonden onder commando van Kolonel William Clement, een veteraan van de strijd op Bataan en Corregidor. Clement zal dienen in de Staf van Admiraal Harold Stark, den commandant van de Noordamerikaanse marinestrijdkrachten in het Europese oorlogstheater. Kolonel William Clement zal Kolonel Franklin Hart vervangen, die zal worden verplaatst naar een ander oorlogstheater. Kolonel Hart heeft deel genomen aan de aanval op Dieppe (Londen, (AP) 28.10).

VICHY-REGERING CONFEREERT MET KERKELIJKE LEIDERS.

Henri Philippe Pétain confereerde langdurig met Pierre Cardinaal Gerlier en Emanuel Caelestijn Suhard, de hoofden van de R.K. Kerk in elke zone van Frankrijk. Dit was de laatste van een reeks besprekingen, die Pierre Laval de laatste dagen met hen heeft gehad. Alle vier, alsmede de Pauselijke Nuntius Valeri en de Ambassadeur bij de H. Stoel Berard zullen sammen het noenmaal gebruiken. Berard keert morgen naar het Vaticaan terug en zal waarschijnlijk de resultaten van de besprekingen aan Z.H. den Paus mededelen.

De Parijse pers heeft de laatste tijd een serie artikelen gepubliceerd, getiteld: „Hoe de Kerkelijke leiders door de Joden zijn beet genomen" (Vichy, (AP) 29.10).

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** De radio van Berlijn deelde mede, dat de Duitsers Naltsjik in de Caucasus veroverd hebben. (Dit werd door het Duitse communiqué bevestigd.)

— **Tsjungking:** De Chinese Volksraad besloot om missies van goede wil te zenden naar de Verenigde Staten, Groot Britannië en Rusland en een andere — samengesteld uit Mohammedanen — naar het Midden-Oosten. Wellington Koo, de Ambassadeur in Groot Britannië, deelde aan de Volksraad mede, dat de Britten van mening zijn, dat een offensief tegen Brima noodzakelijk is. Hij was van mening, dat de Geallieerden, hoewel ernstig beproefd, 1942 veilig door zullen komen en dat de gebeurtenissen een definitieve wending naar de overwinning zullen nemen in 1943.

— **Rome:** Het Italiaanse communiqué zeide, dat de As-strijdkrachten verschillende dozijnen Geallieerde tanks buiten gevecht stelden en verschillende honderden gevangenen namen in de voortgezette bittere gevechten van gisteren in Egypte. Het oorlogsbulletin zeide, dat de Geallieerde strijdkrachten met grote kracht aanvallen en verklaarde, dat de As-strijdkrachten hiertegen hevige weerstand bieden. Hieraan werd toegevoegd, dat Duitse en Italiaanse vliegtuigen talrijke aanvallen van geringe hoogte deden op Geallieerde troepenconcentraties met machinegeweren en zware bommen.

— **Londen:** De correspondent van de „Daily Mail" te Caïro zeide, dat volgens een officier, die pas uit Malta gekomen is, een gemiddelde van 13 ton aan bommen van de As op Malta geworpen wordt om één man te doden. Hieraan voegde hij toe: „Een ander interessant punt is, dat er nooit branden ontstaan op het eiland, aangezien alle huizen van steen gebouwd zijn en niets brandt.

— **Bern:** De „Corriere della Sera" onthulde, dat de daglichtaanval van de Royal Airforce op Milaan geheel onverwacht kwam. Hij zeide, dat de bommen in een wijk vielen op de menigten, terwijl ook „talrijke fietsers" getroffen werden, die nog op straat waren. De daglichtaanval trof Milaan om ongeveer 17 uur toen het volk nog zijn Zaterdagse inkopen deed. De stad was erg bevolkt en velen kwamen de 20e jaardag van het fascisme vieren, welke de vorige week in geheel Italië herdacht werd. Het blad zeide, dat het aantal branden 700 bedroeg — 400 meer dan gisteren in de Italiaanse berichten werd toegegeven. Hieraan werd toegevoegd, dat 30 daarvan als „zeer ernstig kunnen worden beschouwd." Een opsomming werd gegeven van de gebouwen, die zouden zijn getroffen, waaronder ook 4 kerken. Het Puccini theater werd ernstig beschadigd en het Umbria theater werd geheel vernield.

— **Washington: De Noordamerikaanse Secretaris van Oorlog Henry Lewis Stimson deelde op een persconferentie mede, dat de gehele verkeersweg naar Alaska thans open is voor het verkeer en dat motor-wagens zijn begonnen met het voeren van voorraden en materiaal over de gehele 2688 kilometer lange weg.**

LANDSRADIO- en TELEFOONDIENST.

In verband met de ombouw van het telefoonnet in het Tweede District zijn de volgende telefoonnummers in gebruik genomen:

03—39	Araujo, Wed. M. I. de; Koedisji 8
03—43	Cadères, M. C.; van Engelen 36
03—16	Diemont, J. W. M.; van Engelen 3
03—17	Districtmeester, woning: Rust en Vrede
2026	Districtmeester, kantoor, Rust en Vrede [buiten kantooruren: 03—17]
03—12	Dokterskamer; Santa Rosa
03—14	Driel, J. van; Mahaai 18
03—45	Hartz, Dr. Ph. H; van Engelen 34
03—20	Kooyman, D.; Mahaai 22
03—29	Maal, P. H. C.: Rust en Vrede 2
03—31	Nouel, F. A.; Mahaai 10
1393	Pearce, L.F.; van Engelen 44
03—36	Perret Gentil, M.A; van Engelen 42
03—40	Pietersz, C.N.; Bloempot
03—28	Pinedo, V.; Rust en Vrede 3
03—44	Pompstation; Klein Kwartier
03—27	Rozendal, E. J; Rust en Vrede 4
03—23	Scheer, P.J.; Nabij Vergenoeging 3
03—13	Seppen, G.; van Engelen 22a
03—46	Spitzer, Dokter H.; Klein Kwartier 196
1904	Theeboom, J.; achter Rust
03—24	Willemse, J.F; Mahaai 29
03—37	Winkel, G. A. Zn., Ch.; Nabij Vergenoeging 8

Door het draaien van de groep 03 wordt verbinding verkregen met de automatische telefooncentrale Mahaai.

Zoodra de kiestoon dezer Centrale hoorbaar wordt, kan het nummer van den op te roepen abonné worden gedraaid.

2—1 4541

2de Suppletoire Begroting 1942.

II.

Voor de muziek op Aruba.

Op de begroting voor het dienstjaar 1943 is een bedrag van ƒ 480,— uitgetrokken als subsidie ten behoeve van de Harmonie „St. Michaël" op Aruba. De Gouverneur is bereid deze subsidie ook voor het jaar 1942 toe te kennen.

Het Wit Gele Kruis.

Aangevraagd is een subsidie door de Vereniging het Wit-Gele Kruis. De Vereniging stelt zich voor een instituut voor ouden van dagen in te richten en te beheren. Voorts beweegt zij zich op het gebied der wijkverpleging en heeft een vijftal consultatiebureaux ingericht, waar jongen moeders raad verschaft wordt. Zoals de Gouverneur bij brief d.d. 15 October 1942 No. 5915 bereids aan de Staten mededeelde, is hij bereid, die subsidie te verstrekken op de wijze als de algemene subsidie aan soortgelijke verenigingen verstrekt wordt.

ƒ 5000.— voor Oorlogsslachtoffers.

Het is de bedoeling het op dit nieuwe artikel aangevraagd crediet aan te wenden, om hiertelande aangekomen oorlogsslachtoffers, met name uit Nederland ontsnapten en hier doorreizende schipbreukelingen, vluchtelingen en dergelijken, die zelf niet over voldoende geldmiddelen beschikken en voor steun dezerzijds in aanmerking komen, van het noodzakelijke te voorzien.

Voor de Luchtbescherming.

1o. aankoop van materialen en apparaten, benodigd voor een noodzakelijke uitbreiding van het aantal alarmsirenen op het vliegveld Hato en in het Kamp Sufissant. De kosten hiervan bedragen ƒ 4.400.—

2o. aankoop van luchtalarmsirenes voor het eiland Bonaire ten bedrage van „ 3.000,—

3o. betaling van enige apparaten, die ten laste van de begroting 1941 zijn besteld, doch niet tijdig genoeg zijn aangekomen om nog ten laste van die begroting te worden betaald. De kosten bedroegen „ 1.530,—

4o. het inrichten van twee noodhospitalen op Aruba, één te Oranjestad, één te St. Nicolaas, ten behoeve van de Luchtbeschermingsdienst. In verband met een groot gebrek aan opnemingsmogelijkheid is de inrichting hiervan noodzakelijk. De kosten bedragen „ 17.000,—

5o. het inrichten van 5 noodhospitalen ten behoeve van de luchtbeschermingsdienst op Curaçao. Deze uitgave is eveneens noodzakelijk om de allernoodzakelijkste inrichting van de noodhospitalen te verkrijgen. De kosten bedragen „ 7.000,—

Totaal ƒ 32.930,—

De Pakjes van de Politie.

Met de onder de tegenwoordige omstandigheden geldende prijzen is berekend, dat de kosten van kleding van het militaire politiepersoneel per jaar en per man op ƒ 146,70 komen te staan, dat is ongeveer ƒ 12.— per maand, ƒ 4,50 meer dan aan dat personeel thans wegens kledingtoelage wordt uitbetaald.

Het wordt billijk geacht, dat deze vergoeding weer ongeveer gelijk gemaakt wordt aan de kosten, die daarmede bestreden moeten worden. Hiervoor is een bedrag van ƒ 3.861.— benodigd.

Pick-ups voor de Brandweer.

Uit de verschillende oefeningen met de Merryweatherbrandspuiten is gebleken, dat, ondanks het snelle werken der bedieningsmanschappen, het vrij veel tijd in beslag neemt, alvorens op normale afstanden water kon worden gegeven.

De oorzaak hiervan ligt in het feit, dat de slangenwagens, welke achter de spuiten op haspels zijn bevestigd, bij aankomst aan de watervindplaats eerst dienen te worden afgehaakt en met menselijke kracht naar het terrein van de brand dienen te worden gebracht, hetgeen vooral op oneffen terrein zeer tijdrovend is, aangezien de beladen slangenwagens bijna 700 kg. wegen, terwijl de slangen, welke stevig op de haspels gerold moeten zitten, vooral in de vouwen veel te lijden hebben. Teneinde aan deze bezwaren tegemoet te komen, bestaat het voornemen de slangen tezamen met verschillende andere werktuigen op afzonderlijke pick-ups te doen vervoeren. Deze pick-ups brengen de slangen dan naar de watervindplaats en rijden — terwijl de slangen onderweg eraf worden getrokken — in de richting van de brand. Deze methode wordt ook bij de Noordamerikaanse spuiten gevolgd en heeft bovendien het voordeel, dat de Merryweathers met twee man minder bezet kunnen worden. Teneinde het beoogde doel te bereiken, moeten 4 pick-ups worden aangeschaft tegen een gezamenlijke prijs — waarin de kosten van enige kleine veranderingen zijn begrepen — van ƒ 6.600.—.

Voor de Schutterij.

De gedeeltelijk reeds doorgevoerde versnelde oproeping van het aantal lichtingen der schutterij brengt de noodzakelijkheid mede de begroting van de uitgaven voor de schutterij volledig te herzien. Naast enkele mogelijk gebleken verlagingen, o.a. van de posten soldijen, verplaatsingskosten, geneeskundige behoeften en het laten vervallen van de in de oorspronkelijke raming van artikel 63 opgenomen post voor onvoorziene uitgaven, zullen vele andere posten, waaronder in het biezonder die voor voeding, kleding en bewapening, aanmerkelijk dienen te worden verhoogd. Ingevolge het vorenstaande is een uiteindelijke verhoging van artikel 63 met een bedrag van ƒ 236.000.— nodig gebleken.

De specificatie van artikel 63 zal als volgt dienen te worden herzien:

Personele behoeften:

soldijen enz	ƒ	390.000.—
voeding	„	500.000.—
kleding en uitrusting	„	284.000.—
verplaatsingskosten	„	10.000.—
geestelijke verzorging	„	1.200.—
onderwijs aan schutters	„	2.000.—
knippen en scheren	„	12.800.—
	ƒ	1.200.000.—

Materiële behoeften:

legering	ƒ	84.300,—
bewapening	„	250.500.—
	ƒ	334,800,—

Geneeskundige behoeften:

vrije geneeskundige behandeling	ƒ	20.000,—
vrije tandheelkundige behandeling	„	1.2000,—
	ƒ	21.200.—

	ƒ 1.200.000.—
	„ 334.800.—
	„ 21.200.—
Totaal	ƒ 1.556.000.—

Bovendien zullen ten behoeve van de schutterij nog de navolgende uitgaven dienen te worden gedaan:

a. voor de bouw van 2 barakken met toiletgebouwen en een magazijn in het kamp Sufissant, benevens het aanleggen van een toegangsweg tot dat kamp ƒ 172.000.—

b. voor de bouw van een 6-tal wachthuisjes ten behoeve van de kustwacht „ 15,000.—

c. voor verbouwing van de Julianaschool op Aruba voor militaire doeleinden „ 16.000,—

d. voor de bouw van een militair kampement op Aruba ƒ 770.000.—, waarvan ten laste van het dienstjaar 1942 „ 550.000.—

e. voor de bouw van een wachthuis met toiletgebouw te Bullenbaai „ 19.000.—

f. voor de bouw van een wachthuis te St. Michielsbaai „ 2.500.—

g. voor de bouw van een munitiebergplaats te Sufissant „ 40.000.—

h. voor de bouw van een barak te Sufissant „ 13.000.—

i. voor de inrichting van het in aanbouw zijnde cantinegebouw op Sufissant „ 11,400.—

j. voor de aanleg van een schietbaan op Sufissant „ 4.050.—

k. voor de aanleg van een schietbaan op Welgelegen „ 4.000.—

l. voor de inrichting van het pensionaat Welgelegen voor militaire doeleinden „ 43.000.—

m. voor de bouw van een toiletgebouw met inrichting op Welgelegen „ 13.425.—

n. voor de uitbreiding van de cantine te Savoneta op Aruba „ 1.500.—

o. verhoging van arbeidslonen ten behoeve van vorenvermelde nieuwe werken „ 26.000.—

Totaal ƒ 930,875.—

De gelden voor bovenvermelde werken benodigd worden onder artikel 151 opgebracht. Met de uitvoering van de onder a tot en met d bedoelde posten werd reeds een aanvang gemaakt.

De versnelde oproeping van schutterplichtigen brengt tevens mede, dat de uitgaven van de schutterij voor het dienstjaar 1943 naar voorlopige raming verhoogd moeten worden met ongeveer ƒ 3.300.000.—.

Voor de Burgerwacht.

De op dit artikel aangevraagde ƒ 100.020 is bestemd voor verdere bewapening van de burgerwacht. Het totale bedrag komt nu op ƒ 20.000.—.

Voor de Geïnterneerden.

In verband met de verhoogde kosten van voeding der geïnterneerden en prijsstijging van andere benodigdheden, wordt dit artikel respectievelijk met ƒ 18.000.— en ƒ 4.500.—, derhalve in totaal met ƒ 22.500.— verhoogd.

Verbinding loodsboten en havenkantoor.

Het is wenselijk gebleken, telefonieverbinding mogelijk te maken tussen de Gouvernements-loodsboten en de havenkantoren. In verband hiermede wordt aanschaffing voorgesteld van 12 ultrakortegolf radiotelefonie zend- en ontvanginstallaties met onderdelen, waarvan de kosten ƒ 15.000.— zullen bedragen.

Aangezien een bedrag van ƒ 5.700.— uit de reeds op dit artikel uitgetrokken gelden zal kunnen worden voldaan, wordt een verhoging van ƒ 9.300.— opgebracht.

Voor de loodsdienst.

Ten behoeve van de loodsdienst moeten een motorboot en drie motoren met reserve-onderdelen worden aangeschaft. Met deze aanschaffing is een bedrag van ƒ 33.300.— gemoeid, waarvan ƒ 10.000.— kan bestreden worden uit de reeds onder artikel 94 uitgetrokken gelden, zodat dit artikel met een bedrag van ƒ 23.300.— dient te worden vermeerderd.

Het tekort aan water.

In verband met de grote intensiviteit, waarmede de installaties van de Landswatervoorzieningsdienst o.a. als gevolg van de grote droogte moeten werken, is het op de begroting beschikbare bedrag voor bedrijfs- en onderhoudskosten, niet voldoende. Dit zal voor Curaçao met ƒ 115.000.— en voor Aruba met ƒ 23.000.— dienen te worden verhoogd. Daarnaast is in verband met de stijging van de arbeidslonen een bedrag van ƒ 4.490.— meer benodigd, zodat de gezamenlijke verhoging ƒ 142.490.— bedraagt.

Voor het Algemeen Curaçaos Pensioenfonds.

Volgens nadere berekening zullen de gezamenlijke bijdragen der ambtenaren aan het Algemeen Curaçaos Pensioenfonds ongeveer ƒ 217.000.— bedragen. Ingevolge het bepaalde in artikel 4 van P.B. 1936 No 66 moet ten laste van de begroting een bedrag voor uitkering aan het fonds worden opgebracht, dat tenminste gelijk is aan de bijdragen van de belanghebbenden. Aangezien te dien einde slechts ƒ 200.000.— is uitgetrokken, is het noodzakelijk deze post met ƒ 17.000.— te verhogen.

Een ontwerp Algemene Oorlogsongevallenregeling.

Binnenkort zal aan de Staten ter goedkeuring worden aangeboden een ontwerp Algemene Oorlogsongevallenregeling. Aangezien niet kan worden voorzien in hoeverre deze regeling toepassing zal moeten vinden, wordt dit artikel voor memorie uitgetrokken.

Uitbreidingsplan uitgesteld.

In verband met het vele bouwkundige werk, dat in het belang van de verdediging van het gebiedsdeel moet worden verricht, zijn de werkzaamheden voor het uitbreidingsplan voorlopig opgeschort. Als gevolg daarvan kan artikel 139 met ƒ 10.000.— worden verlaagd.

Voordelen van de verduistering.

In verband met de om militaire redenen doorgevoerde verduistering kan deze post (straatverlichting) met ƒ 26.000.— worden verminderd.

Uitgaven voor het Krankzinnigengesticht.

Uitbreiding wasserij Krankzinnigengesticht Rustoord Groot Kwartier ƒ 8.500.—.

De wasserij bij het Krankzinnigengesticht is gebouwd ten behoeve van 200 personen. Aangezien het aantal verpleegden zich echter gestadig uitbreidt en thans het aantal van 300 reeds heeft overschreden, is vergroting van de wasinrichting onvermijdelijk. De kosten aan deze vergroting verbonden worden begroot op ƒ 8.500.

Voltooiïng van het abattoir op Aruba.

Het abattoir op Aruba, dat reeds in gebruik is genomen, is van een voorlopige inrichting voorzien, waarmede niet blijvend kan worden volstaan. Tevens dient een gedeelte van het terrein, dat bij het abattoir behoort, geasphalteerd te worden, teneinde stofopjaging zoveel mogelijk te voorkomen, terwijl veekoralen dienen gemaakt te worden voor het behoorlijk afscheiden van uit het buitenland ingevoerd vee. De kosten van de nodige voorzieningen belopen ƒ 20.000.—.

Nieuwe destillatie-inrichting op Aruba.

Voorbereidende werkzaamheden voor de bouw van een vierde destillatie-inrichting voor de waterleiding op Aruba, waarvoor op de begroting voor het dienstjaar 1943 de nodige gelden onder artikel 156 j zijn uitgetrokken, dient over een bedrag van ƒ 50.000.— te worden beschikt.

Uitbreiding distributieleiding Landswatervoorzieningsdienst op Aruba.

Het ligt in het voornemen het distributienet van de Landswatervoorzieningsdienst te Oranjestad uit te breiden tot het stadsgedeelte beoosten de nieuwe openbare school op de Klip. De kosten van deze uitbreiding worden begroot op ƒ 10,000.—.

Voorts bestaat het voornemen een leiding aan te leggen van het waterreservoir op Balasji naar de kom van het dorp Santa Cruz.

Verschillende tapkranen voor de verkoop van water zullen in het dorp worden aangebracht, terwijl de woningen, welke in de nabijheid van de buisleiding gelegen zijn, huisaansluitingen zullen krijgen. De kosten van deze aanleg worden begroot op ƒ 42.000,—.

Inrichting politiewoning Penweg.

In verband met de onderbrenging van de leiding van de Noordamerikaanse troepen op Curaçao in het fort Amsterdam, diende voor de ongehuwde politiemilitairen, die aldaar gehuisvest waren, een andere woning te worden gezocht, waartoe het perceel aan de Penweg 24 gehuurd werd. Met de herstelling en inrichting van dit gebouw was een bedrag van ƒ 3.250,— gemoeid. Dit perceel is tevens benut, om door bijbouw van een garage de reeds lang gewenste decentralisatie voor de berging van het brandweermateriaal te verkrijgen.

De kosten van deze garage worden begroot op ƒ 2.250.—.

Aankoop zes autobussen.

Teneinde een aanvang te kunnen maken met de oplossing van het vervoersvraagstuk is een bedrag van ƒ 28.575.— voor de aankoop van zes autobussen uitgetrokken.

Voor de notulen van de Staten van Curaçao.

Aankoop installatie voor mechanische notulering van Statenvergaderingen. Deze aankoop is gewenst om een snellere en nauwkeuriger notulering van het in de vergaderingen der Staten besprokene te bevorderen.

Zuigelingenzorg op Aruba.

De geneeskundige, belast met de zuigelingenverzorging op Aruba wordt bijgestaan door de gouvernements-vroedvrouw. Het is gebleken, dat de vroedvrouw deze verpleegsterwerkzaamheden niet naast haar taak als verloskundige kan verrichten. Het aantal consultatiebureaux bedraagt thans 4 en zal binnenkort met een vijfde worden uitgebreid. In verband met het vorenstaande zal voor de zuigelingenverzorging een afzonderlijke verpleegster worden aangesteld. Voor deze verpleegster wordt thans opgebracht een bedrag van ƒ 900,—, zijnde het haar toekomend salaris over een tijdvak van drie maanden, alsmede een bedrag van ƒ 210,— als vergoeding voor de kosten van vervoer gedurende dat tijdvak.

Voorts is deze post nog verhoogd met een bedrag van ƒ 200,— wegens tegemoetkoming ten bedrage van ƒ 25,— per maand in de kosten van huishuur aan een der gouvernementsvroedvrouwen werkzaam in het tweede district alhier. De gouvernementsvroedvrouwen in de buitendistricten van Curaçao hebben ingevolge de Woningregeling 1938 recht op het kosteloos gebruik van een gouvernementswoning. Aangezien de aan een der vroedvrouwen aangewezen woning op Rust niet meer voor dat doel geschikt werd bevonden, terwijl er in die omgeving geen ander gouvernementswoning beschikbaar was, moest zij een particulier huis huren. Het Bestuur acht het billijk, dat haar de evenbedoelde tegemoetkoming wordt verleend. In de uitgewerkte en toelichtende staat ware onder het onderwerpelijke artikel een nieuw onderdeel te voegen, luidende:

Tegemoetkoming aan een gouvernements-vroedvrouw in het 2e district op Curaçao wegens het gemis van een ambtswoning ƒ 200,—.

De voedingswaarde van het volksvoedsel.

Het is, vooral nu de voedseltoevoer met moeilijkheden gepaard gaat, dringend geboden, een onderzoek in te stellen naar de voedingswaarde van het volksvoedsel. Voor het verrichten van dit onderzoek, hetgeen kan geschieden in het laboratorium van de Openbare Gezondheidsdienst, kan tegen betaling van ƒ 200,— per maand de beschikking worden gekregen over een apotheker, die drie uur per dag aan het onderzoek zal kunnen werken. Het onderzoek zal in het geheel ongeveer vier maanden duren, waarvan twee maanden ten laste van het dienstjaar 1942 worden gebracht.

De wagen van het Krankzinnigengesticht.

De kosten van exploitatie van de dienstwagen van het krankzinnigengesticht zijn in verband met het belangrijk toegenomen gebruik hoger geworden. Op grond daarvan dient dit artikel met ƒ 1000,— te worden verhoogd.

Aanstelling hulpmarktmeester.

Een bedrag van ƒ 750,— voor betaling gedurende de laatste drie maanden van het lopende jaar van een hulpmarktmeester tevens opzichter van het abattoir. Tot deze personeelsvermeerdering moest worden overgegaan, omdat wegens uitbreiding der bevolking en de verminderde aanvoer van bevroren vlees op groter schaal tot het slachten van vee moest worden overgegaan en omdat het aantal te controleren slacht- en vleesverkoopplaatsen is toegenomen.

Meer spreekkamers nodig.

Het op de begroting uitgetrokken bedrag voor huur van spreekkamers is te laag. Ten behoeve van de zuigelingenverzorging in de buitendistricten op Curaçao zullen op verschillende plaatsen nieuwe spreekkamers moeten worden ingericht, terwijl op Aruba een nieuwe spreekkamer te De Noord nodig is. Op Bonaire moet ten behoeve van den Gouvernementsgeneeskundige te Kralendijk een huis gehuurd worden, waarin hij zijn patiënten kan ontvangen en onderzoeken, daar de voorzien gebouw ongeschikt was. Op grond van een en ander moest dit artikel worden verhoogd met: ƒ 600,— voor Curaçao; ƒ 350,— voor Bonaire en ƒ 150,— voor Aruba.

Voor de verpleging der zieken.

Op Curaçao staan thans ter beschikking drie ziekenauto's van gouvernementswege. Het is de laatste tijd meermalen voorgekomen, dat deze drie tegelijk dienst moesten doen, waarvoor geen voldoende personeel beschikbaar is. Uitbreiding van personeel met één chauffeur en twee begeleiders is noodzakelijk. Het bedrag van ƒ 800,— is voldoende voor de betaling van deze krachten gedurende de laatste twee maanden van het lopende jaar.

Controleurs voor Sociale Zaken.

In de sedert lang gevoelde behoefte tot benoeming van een controleur voor Sociale Zaken voor het eiland Aruba is met ingang van de 16e September jl. voorzien. De betrokkene, die is aangesteld op een aanvangsbezoldiging van ƒ 2964,— 's jaars, zal gedurende ongeveer drie maanden op Curaçao worden ingewerkt en daarna naar Aruba worden overgeplaatst.

Voorts is met ingang van de 11de September jl. een agent 1ste klasse der Burgerpolitie als Controleur overgegaan naar de Dienst voor Sociale Zaken op een bezoldiging van ƒ 4.248.— 's jaars.

Voor de bezoldiging van deze functionarissen gedurende het lopende dienstjaar is respectievelijk ƒ 865.— en ƒ 1298,— benodigd.

De distributie van levensmiddelen.

In verband met de verminderde en onregelmatige aanvoer van sommige levensmiddelen, is het noodzakelijk geworden, dat van gouvernementswege tot een doelmatige verdeling van die goederen onder de bevolking wordt overgegaan. In afwachting van een uiteindelijke regeling van deze aangelegenheid zal ten behoeve van voorlopige maatregelen, waaronder is begrepen het aankopen van levensmiddelen, een bedrag van ƒ 223.700,— benodigd zijn. Van dit bedrag zal ƒ 20[illegible] 000,— als opbrengst van verkochte levensmiddelen ten bate van het middel „Alle andere ontvangsten" naar 's Lands kas terugvloeien.

ƒ 5.000,— voor het Comité Suriname—Curaçao.

Het op dit nieuwe artikel uitgetrokken bedrag is bestemd voor de bestrijding van de onkosten wegens correspondentie, reclame, reizen, uitnodiging van sprekers en dergelijke, te maken door het Comité „Suriname—Curaçao".

Middelen brengen meer op.

Na de totstandkoming van de hiervoor bedoelde wijzigingen zal het eindcijfer der begroting van uitgaven uiteindelijk worden verhoogd met ƒ 2.0[illegible] 044,— en ƒ 19.211.011,— bedragen.

Na een herziening der raming van de daarvoor in aanmerking komende middelen en inkomsten, zullen deze ƒ 1.162.500 meer opbrengen, zodat de raming van de opbrengst der middelen en inkomsten, welke bij de vaststelling van de eerste aanvullende begroting over het lopend dienstjaar ƒ 17.420.901,— bedroeg thans op ƒ 18.583.401,— kan worden gesteld.

Aangezien het eindcijfer der begroting van uitgaven en de raming der middelen en inkomsten een tekort aanwijzen van ƒ 627.610.— heeft de Gouverneur besloten, dat de uitgave, bedoeld met duurtebijslagen enz. tot een bedrag van ƒ 627.610.— bestreden worden uit het fonds voor bestrijding van biezondere uitgaven, welke rechtstreeks verband houden met de buitengewone tijdsomstandigheden, voor zover deze uitgaven niet uit de gewone middelen kunnen worden bestreden, welk fonds is ingesteld bij Landsverordening van de 29ste December 19[illegible] opgenomen in P.B. 1939 No. 144.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Do.: 29 O[illegible]

Telegram Afdeling: Hr. Nuk[illegible] tel. 832, Negropont 75A.

Shipping & Supplies: Hr. De R[illegible] tel. 417, Negropont 33A.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Pr[illegible] tel. 299, Emmastad 14.

Dok Afdeling: Hr. J. v/d V[illegible] tel. 431.

Vereniging rijpere jeugd: Verl[illegible] week Zondag begonnen we weer [illegible] bijeenkomsten te houden in ons [illegible] vrijwel afgewerkt gebouw. Maar [illegible] het slechte weer was de opkomst [illegible] zo groot als gewoonlijk. En we m[illegible] ten nog wel een nieuw Bestuur kie[illegible]

We konden dus door het on[illegible] doende aantal stemmen niet tot een [illegible] slissing komen. Daarom wordt [illegible] stemming o.a. Zondag 1 November [illegible] voortgezet; we verzoeken dus den [illegible] den, die l.l. Zondag niet aanwezig [illegible] ren om a.s. Zondag present te zijn [illegible] zijn of haar stem uit te brengen. [illegible] iedereen wordt a.s. Zondag verwacht.

Sociëteit „Groot Kwartier": In verband met de te verwachten blijde gebeurtenis in ons Koninklijk Huis worden alle leden verzocht aanstaande Zaterdag 31 October in de club aanwezig te willen zijn, zodat overgegaan kan worden tot het kiezen van een feestcommissie om ook de leden, welke in de stad wonen, in de gelegenheid te stellen aanwezig te zijn, zal om 13.[illegible] uur een aanvang worden gemaakt met de verkiezing. Ook zij, die zich reeds candidaat stelden, worden verwacht.